

Verkorte Educatieve bachelor in het secundair onderwijs

Pilot opleidingsaudit
7-8 november 2024

Dagdagelijkse kwaliteitszorg

Howest opleidingstoets

Situering opleiding

De verkorte Educatieve Bachelor in het secundair onderwijs (VBSO) is een verkorte bacheloropleiding die 60 studiepunten telt. Deze opleiding richt zich op studenten die reeds over een diploma hoger onderwijs beschikken (minimaal bachelor) en nog geen lerarendiploma behaalden, maar wel graag les willen geven op basis van het eerder behaalde bachelor- of masterdiploma.

De opleiding VBSO is ontstaan na de inkanteling van de Specifieke Lerarenopleiding vanuit twee CVO's: CVO IVO (Brugge) en CVO Vlaamse Ardennen (Oudenaarde). De opleiding wordt officieel ingericht op de twee bovengenoemde locaties. In het academiejaar 2024-2025 telt de opleiding 324 ingeschreven studenten, waarvan 237 in Brugge en 87 in Oudenaarde. De student kan – naargelang zijn of haar persoonlijke en/of professionele situatie – op elke locatie kiezen uit drie opleidingsvarianten:

- een voltijdse variant (60 studiepunten in één jaar);
- een deeltijdse variant (60 studiepunten in twee jaar);
- de LIO-variant (voor leraren in opleiding, studenten die reeds minstens halftijds in een secundaire school aan de slag zijn als leraar en minstens voor een volledig schooljaar zijn aangesteld).

De opleiding onderscheidt drie types opleidingsonderdelen: afstand, contact (telkens 's avonds) en blended. Voorts zijn er jaarlijks twee instapmomenten voorzien voor de voltijdse en de deeltijdse variant (september en februari).

Het opleidingsteam van de opleiding VBSO staat eveneens in voor de inrichting van de Educatieve graduaatsopleiding secundair onderwijs (EGSO).

Kwaliteit opleiding

Sterke punten

- **Kwaliteitscriterium 1:** De visie van de opleiding is gekend en gedragen. De klemtoon op 'met passie voor de klas' is doorleefd en komt zichtbaar tot uiting in de opleiding.
- **Kwaliteitscriterium 1:** De focus op digitale geletterdheid vormt een sterk en onderscheidend element van de opleiding VBSO, waarbij de opleiding een pioniersrol opneemt ten opzichte van het werkveld.
- **Kwaliteitscriterium 2:** De leerresultaten zijn passend voor de oriëntatie en het niveau van de professionele, educatieve bacheloropleiding (VKS 6). De opleiding maakt een helder en bewust onderscheid met de leerresultaten van de Educatieve graduaatsopleiding (VKS 5).

- **Kwaliteitscriterium 2:** De opleiding heeft de leerresultaten vertaald naar leerdoelen en zet deze helder uit in competentietrajecten, inclusief opbouw in beheersingsniveaus.
- **Kwaliteitscriterium 2:** De opleiding communiceert transparant over de leerresultaten en de leerdoelen. Ze stimuleert de studenten om er actief mee aan de slag te gaan.
- **Kwaliteitscriterium 3:** De curricula zijn afgestemd op de noden van de doelgroepen, wat de studeerbaarheid bevordert. De curricula worden gespreid naargelang de situatie van de studenten, LIO's volgen een eigen variant, er is een groot aandeel afstandsonderwijs en er zijn jaarlijks twee instapmomenten.
- **Kwaliteitscriterium 3:** De curricula zijn helder en logisch opgebouwd middels drie pijlers, getuige de visuele voorstelling en de competentiematrix. De lectoren leggen inhoudelijke bruggen tussen opleidingsonderdelen, wat de samenhang ten goede komt.
- **Kwaliteitscriterium 3:** De curricula voorzien voldoende gelegenheid om de theorie toe te passen in de praktijk.
- **Kwaliteitscriterium 3:** In de curricula ligt een sterke nadruk op algemene didactiek. Dit is doorheen het curriculum goed en grondig uitgewerkt.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Het opleidingsonderdeel Digitaal educatief design geldt als een sterke vertaling van de visie en de ambitie om digitaal geletterde leraren af te leveren.
- **Kwaliteitscriterium 4:** De leeromgeving is sterk afgestemd op de noden van zij-instromers en werkstudenten door het afstandsonderwijs, het blended onderwijs en de avondlessen.
- **Kwaliteitscriterium 4:** De digitale leeromgeving, Leho, is goed uitgewerkt met een grote variatie aan leermaterialen en interactieve leerpaden. De één-tegel-policy is een goede praktijk binnen de opleiding.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Het studiemateriaal is kwaliteitsvol, up-to-date en evidence-based.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Studenten ervaren een goed evenwicht tussen theorie en praktijk. De voorbereiding op de praktijk gebeurt voor niet-LIO's in opleidingsonderdelen Werkveldverkenning (observatiestage) en Vakdidactisch atelier 1 en 2 (micro teaching). De micro teaching lessen hebben een heldere en sterke opbouw.
- **Kwaliteitscriterium 4:** De opleiding betreft studenten formeel en informeel bij de zorg voor kwaliteit. Feedback van studenten leidt tot kwaliteitsverbetering.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Op basis van de individuele intakegesprekken zorgt de opleiding ervoor dat de studenten in een traject belanden dat het best past bij hun noden.
- **Kwaliteitscriterium 5:** De lectoren realiseren een laagdrempelige en persoonlijke begeleiding van de studenten. De studenten zijn lovend over de nabijheid van de lectoren.
- **Kwaliteitscriterium 6:** De samenwerking met stage- en LIO-scholen zit ingebed in de curricula en loopt goed.
- **Kwaliteitscriterium 6:** De opleiding gaat formeel in dialoog met het werkveld via de werkveldcommissie, apart voor Brugge en Oudenaarde, waardoor de opleiding kan inspelen op regionale noden en tendensen.
- **Kwaliteitscriterium 6:** De opleiding geniet erkenning vanuit het werkveld vanwege haar expertise op het gebied van digitale didactiek, artificiële intelligentie en educatieve technologie. Het werkveld beschouwt de opleiding als vooruitstrevend op dit vlak.
- **Kwaliteitscriterium 7:** Het werkveld is tevreden over de snelle en brede inzetbaarheid van de alumni. De alumni menen dat de opleiding hen goed voorbereid op de overstap naar de praktijk.
- **Kwaliteitscriterium 7:** De alumni onderscheiden zich middels hun kennis en kunde op vlak van digitale didactiek en het inzetten van educatieve technologie in functie van de leerdoelen.
- **Kwaliteitscriterium 7:** De evaluatie van de stages/praktijk verloopt valide, betrouwbaar en transparant. De opleiding met gebruik van evaluatieformulieren die gefinetuned werden op basis van feedback van stagementoren.
- **Kwaliteitscriterium 8:** Het opleidingsteam toont zich competent, complementair, gepassioneerd, gedreven en verbeteringsgericht.
- **Kwaliteitscriterium 8:** De opleiding voert een strategisch sterk aanwervingsbeleid door lectoren aan te trekken die de job als leraar in het secundair onderwijs combineren met een opdracht als lerarenopleider. Dit verhoogt de authenticiteit van de opleiding.

Ontwikkelpunten

- **Kwaliteitscriterium 1:** Zet beleidsmatig in op het sluiten van structurele en duurzame partnerschappen met secundaire scholen, op het realiseren van evidence-informed onderwijs en op de structurele inbedding van vakdidactiek.
- **Kwaliteitscriterium 1:** Vul in de visie expliciet aan dat het werk van de leraar steeds gericht is op het activeren van leerprocessen bij de leerlingen.
- **Kwaliteitscriterium 2:** Hou de leerdoelen kritisch tegen het licht. Verwerk de accenten uit de visie in de leerdoelen (bijvoorbeeld duurzaamheid en burgerschap). Gebruik die leerdoelen vervolgens als kapstok om er in het curriculum een zichtbare vertaling aan te geven.

- **Kwaliteitscriterium 3:** Integreer vakdidactiek consistent en expliciet in de curricula. Neem concrete, structurele maatregelen om vakdidactiek in het curriculum in te bedden. Werk hiervoor intensiever samen met de reguliere lerarenopleiding secundair onderwijs. Garandeer dat elke student via expliciete instructie wordt blootgesteld aan een actuele, wetenschappelijk onderbouwde vakdidactische kennisbasis. Neem vakdidactiek mee als onderwerp voor de professionalisering van de lectoren.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Reflecteer op wat de onderzoekende leraar betekent binnen de opleiding en voor het werkveld. Inventariseer waar de opleiding (impliciet) aan onderzoekende (deel)vaardigheden werkt en belicht dit explicieter.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Reflecteer samen met de lectoren, de studenten en het werkveld over de keuze om klasmanagement in afstandsonderwijs aan te bieden. Heroverweeg deze keuze desgevallend op basis van gedetecteerde noden en vragen.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Monitor de kwaliteit van de leermaterialen permanent. Zorg ervoor dat alle cursussen op hetzelfde hoge niveau landen.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Heroverweeg het aandeel permanente evaluatie en monitor de congruentie tussen de leerdoelen en evaluatievormen. Stuur bij in geval van incongruentie.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Ontwikkel vormingsinitiatieven voor de stagementoren om hen te versterken in functie van de begeleiding van de studenten en de feedback die ze kunnen geven.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Zorg ervoor dat elke student voldoende vakdidactische begeleiding krijgt.
- **Kwaliteitscriterium 6:** Ontwikkel structurele en duurzame partnerschappen met secundaire scholen. Bouw de huidige samenwerkingen nog sterker uit.
- **Kwaliteitscriterium 7:** Toets DLR 3 – specifiek de leerdoelen rond vakdidactiek – expliciet en afsluitend af.
- **Kwaliteitscriterium 7:** Toets DLR 5 – specifiek de leerdoelen rond (praktijkgericht) onderzoek – expliciet en afsluitend af.
- **Kwaliteitscriterium 8:** Bewaak de werkdruk van lectoren in relatie tot de stijgende studentenaantallen, de arbeidsintensieve begeleiding van de studenten en de veelheid aan opdrachten omwille van het afstandsonderwijs.
- **Kwaliteitscriterium 8:** Werk samen met de reguliere Educatieve bachelor in het secundair onderwijs. Denk daarbij aan een efficiënte samenwerking en uitwisseling van personeel, een effectievere inzet van middelen, enzovoort.

Suggesties ter verbetering

- **Kwaliteitscriterium 1:** Overweeg om digitale geletterdheid als onderscheidend kernelement in de visie te benadrukken, ter ondersteuning van de profilering en positionering van de opleiding.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Garandeer dat leerdoelen die samenwerking in team beogen voldoende aan bod komen, geoefend en getoetst worden.
- **Kwaliteitscriterium 7:** Organiseer ook voor ervaren lectoren kalibratie-sessies in het kader van de evaluatie van studenten Vakdidactische stage en Vakdidactisch handelen.

De opleidingsaudit als onderdeel van continue verbetering

De resultaten van de audit van de **verkorte Educatieve bachelor in het secundair onderwijs** worden voorgelegd aan het managementcomité en het bestuurscomité van Howest. De aandachtspunten en suggesties van het panel worden opgenomen in het jaarrapport kwaliteitszorg van de opleiding en omgezet in actiepunten. De actiepunten die bijdragen aan de strategische doelstellingen van Howest worden opgenomen in de beleidsplannen van de cluster en de daaruit voortvloeiende actieplannen van de **verkorte Educatieve bachelor in het secundair onderwijs**. De beleidsplannen worden opgevolgd door het management en jaarlijks geëvalueerd en herbekeken. Op deze manier werken we continu aan de optimalisering van de kwaliteit van de opleiding.

Samenstelling panel

Voorzitter

Consuegra Els, VUB

Werkvelddeskundige

Geenens Sven, GO! Atheneum Lokeren

Procesbegeleider en secretaris

Van der Jeugt Stefanie, VLUHR KZ

Vakdeskundige

Van der Pas Katelijne, Thomas More Kempen

Howest student

Witdouck Niels, Bedrijfsmanagement

Programma audit

Donderdag 7 november 2024

9:30-10:00	Toelichting bij leer materiaal / showcase
10:00-12:30	Intern beraad panel en middagmaal
12:30-13:30	Gesprek met opleidingsverantwoordelijken
13:30-14:00	Intern beraad panel
14:00-15:00	Speeddates met opleidingsvertegenwoordigers
15:00-16:00	Intern overleg panel
16:00-17:15	Gesprek met studenten
17:15-17:30	Intern overleg panel
17:30-18:30	Gesprek met docenten
18:30-18:45	Intern overleg panel
18:45-19:45	Gesprek met werkveldvertegenwoordigers en recente alumni

Vrijdag 8 november 2024

9:00-11:00	Intern beraad panel en inloopspreekuur
11:00-12:30	Afsluitend co-creatief gesprek met opleidingsverantwoordelijken
12:30-13:30	Eindberaad en middagmaal
13:30-13:50	Terugkoppeling van bevindingen en overwegingen